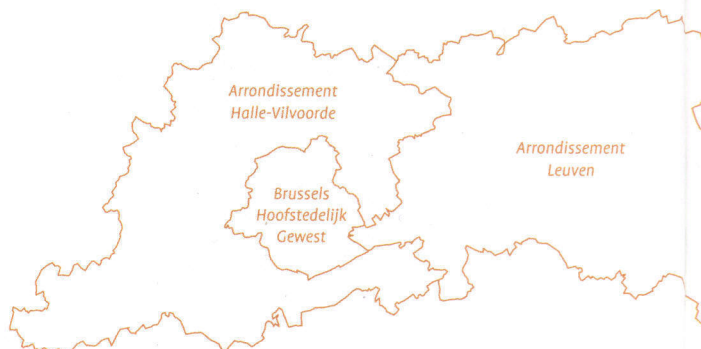

Al zeven jaar sukkelt de vaderlandse politiek van crisis naar crisette. Eén reden: Brussel-Halle-Vilvoorde, kortweg BHV. Begin april is er opnieuw een deadline. Het kiesarrondissement moet gesplitst, vinden alle Vlaamse partijen. Waarom? We vroegen het aan drie kamerleden, indieners van de beruchte wetsvoorstellen. TEKST Karla Goetvinck

Dat verdomde drieletter

Omdat Vlamingen het een schande vinden dat Franstaligen tot diep in het Pajottenland stemmen kunnen ronselen, zo luidt de boutade. Maar wat blijkt: ook na een splitsing zullen Franstaligen stemmen kunnen blijven halen in Halle-Vilvoorde. Niets belet hen op te komen en een Franstalige kartellijst haalt wellicht ook minstens een zetel. Ook in het Vlaamse Parlement, de provincieraad en verschillende gemeenteraden heeft Union des Francophone (UF) zo verkozenen. In de Kamer zou zo'n verkozenen wel een loyaliteitsprobleem hebben: met welke kartelpartner moet hij meestemmen? En nog merkwaardig: grondwettelijk zou hij een Vlaming zijn. Zijn stem is officieel een Vlaamse stem en dat kan van belang zijn in dossiers die speciale meerderheden vergen. Overigens: MR-FDF, de grootste Franstalige partij in de Rand, zou misschien zelfs op eigen kracht een zetel halen.

Al zijn dit natuurlijk speculaties: het kiesresultaat hangt van zoveel factoren af. De eerste verkiezingen na een splitsing zullen in de Rand volledig communautair kleuren. 'Aan de andere kant: zo'n Franstalige kartellijst haalt maar half zo veel stemmen. Dat merken we bij de Vlaamse verkiezingen,' aldus Michel Doomst, CD&V-kamerlid en burgemeester van Gooik. 'Mensen stemmen blijkbaar toch liever volgens hun ideologische overtuiging. En waarschijnlijk zullen de Franstalige partijen hier ook geen echte kopstukken meer inzetten. Halle-Vilvoorde is immers een kleiner politiek jachtgebied dan Brussel.'

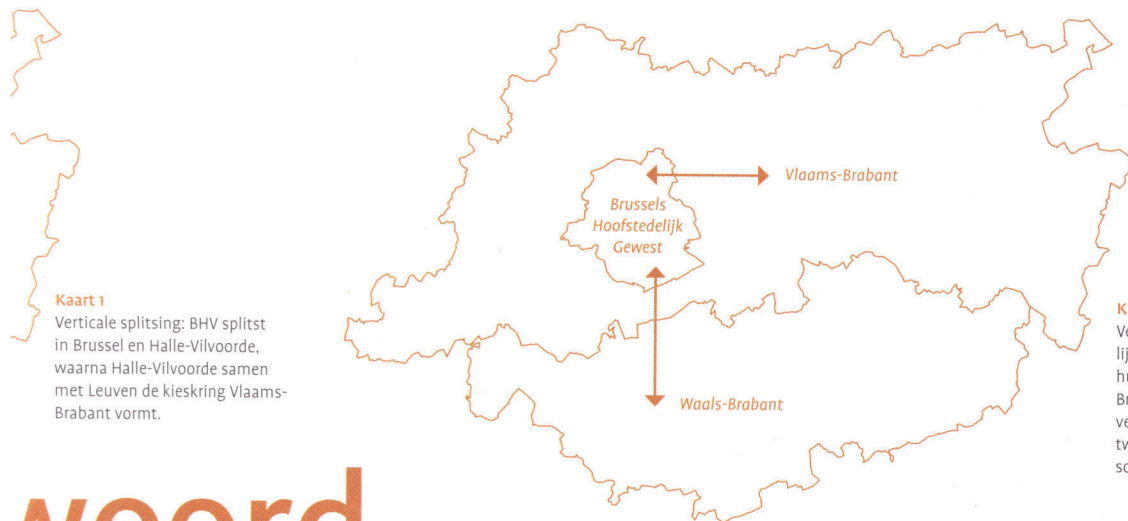
Niet meer Vlaamse zetels

Niet dat een splitsing de Vlamingen meer zetels zou opleveren. Een gewone splitsing (zuivere of verticale splitsing in het vakjargon, zie kaartje 1) zou de Vlamingen zelfs zetels kosten, zeker in Brussel, aldus politicoloog Jo Buelens.

Daarom werkten de Vlamingen een alternatief uit dat ongeveer een status quo zou opleveren. Twee jaar geleden keurde de commissie Binnenlandse Zaken een zogenaamde verticale splitsing met apparentering goed (zie kaartje 2). Brusselse partijen zouden hun lijst kunnen verbinden met een lijst uit Vlaams-Brabant of één uit Waals-Brabant. Na de verkiezingen worden de resultaten van de twee lijsten samengeteld en op basis van die som worden de zetels verdeeld.

Principekwestie

Maar als een dergelijke splitsing nauwelijks politieke verschuivingen oplevert, waarom is ze dan zo beladen? 'Het is pure symboliek,' aldus Kraainemnaar Luk Van Biesen (Open VLD). 'Wij beschouwen dat als het logische sluitstuk van de staatshervorming. Franstaligen willen dat niet omdat ze de poort open willen houden. Zij hopen: als we de Rand blij-

Kaart 1

Verticale splitsing: BHV splitst in Brussel en Halle-Vilvoorde, waarna Halle-Vilvoorde samen met Leuven de kieskring Vlaams-Brabant vormt.

Kaart 2

Verticale splitsing met apparentering of lijstverbinding: Brusselse partijen kunnen hun lijst verbinden met een lijst uit Vlaams-Brabant of één uit Waals-Brabant. Na de verkiezingen worden de resultaten van de twee lijsten samengeteld en op basis van die som worden de zetels verdeeld.

woord

ven verfransen, zal Vlaanderen zich ooit wel afvragen *waar vechten we voor? Daar woont toch 80% Franstaligen? Is het niet beter dat we daar van af zijn? Dan moeten we er ook geen tijd en energie insteken.* Vlamingen zien in BHV een anomalie die vloekt met de grondwettelijke indeling in homogene territoria. Franstaligen houden net vast aan dat laatste restant van de oude unitaire staat. Alsof na de splitsing van BHV niets nog de splitsing van België in de weg staat.

Volgens Hans Bonte, SPA-kamerlid en schepen in Vilvoorde, is de splitsing vooral nodig om Franstaligen te overtuigen Nederlands te leren. 'Nu kunnen ze hier op de Brusselse kopstukken stemmen. Die zeggen: stem voor ons en wij verdedigen uw recht om Frans te spreken. Je moet hier geen Nederlands kennen. Meestal zijn het de meest kwetsbare mensen die daar intrappen en zo hun eigen kansen beperken. Die illusie moet je doorbre-

ken. We moeten een eenduidig signaal geven dat dit ondubbelzinnig Vlaanderen is.'

Als goede burenen

Van Biesen denkt dat de relatie tussen Brussel en zijn ommeland na een splitsing veel zou verbeteren. 'Voorwaarde voor samenwerking is gelijkwaardigheid. Vandaag kun je geen afspraken maken waar beiden mee gebaat zijn. Als Brussel niet langer aanspraak maakt op ons grondgebied, kunnen we als volwassen gewesten met elkaar praten en overeenkomsten sluiten.' Hetzelfde geluid bij Doomst: 'Probleem is nu dat Brussel een verborgen agenda heeft. Ik vind bijvoorbeeld dat we moeten kunnen praten over de vraag van de werkgevers om samenwerking over de gewestgrenzen heen. Maar eerst moeten we wel het bewijs op tafel hebben dat Brussel ons respecteert. En dan is er geen probleem. Want natuurlijk is er interactie.'

FR Ce maudit acronyme

Depuis sept ans, le monde politique belge évolue de crise en crisette. Tout tourne autour d'un seul acronyme: BHV, Brussel-Halle-Vilvoorde. La prochaine échéance est fixée début avril. L'arrondissement électoral doit être scindé, tous les partis flamands en conviennent. Mais pourquoi? 'Les Flamands considèrent la scission comme l'aboutissement logique de la réforme de l'Etat. Les Francophones ne veulent pas en entendre parler; ils veulent garder la porte ouverte à une francisation plus explicite du Vlaamse Rand', précise le député Luk Van Biesen (Open VLD). Selon Hans Bonte, député SP.A et échevin à Vilvoorde, la scission est avant tout nécessaire pour inciter les Francophones à apprendre le néerlandais. 'Nous devons donner un signal clair que le Vlaamse Rand fait incontestablement partie du territoire flamand.' Michel Doomst (CD&V), bourgmestre de Gooik: 'Il est très probable qu'après une scission, les chefs de file des partis francophones ne se présentent plus ici. Halle-Vilvoorde est en effet beaucoup plus petit comme terrain de chasse politique que Bruxelles'.